

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): **Bc. Kateřina KALIVODOVÁ**
Název práce: **EFEKTIVNÍ KOMUNIKACE A MINIMALIZACE STRESU**

Předmět hodnocení	Výborné	Velmi dobré	Dobré	Nevyh.
Splnění cíle a rozsahu zadání	x			
Úroveň zpracování teoretické části	x			
Úroveň zpracování praktické části		x		
Projektová a metodologická koncepčnost		x		
Vhodnost použitých metod		x		
Způsob zpracování dat		x		
Správnost, důkladnost vyhodnocení výsledků		x		
Odborná jazyková úroveň		x		
Formální uspořádání a úprava (text, grafy, tabulky)	x			
Práce s odbornou literaturou (citace a odkazy)	x			
Celková odborná úroveň DP		x		
Celkový přínos DP		x		

Doplňní hodnocení, připomínky dotazy :

Předložená diplomová práce (dále jen DP) měla několik cílů: v teoretické části popsat problematiku stresu a efektivní komunikace a v praktické části prozkoumat a porovnat některé charakteristiky komunikace u studentů Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni. Cíle se autorce podařilo naplnit způsobem, který odpovídá požadavkům kladeným na obsahovou i formální stránku DP.

V teoretické části se autorka krátce věnuje problematice stresu, objasňuje jeho jednotlivé druhy, faktory, které stres vyvolávají, popisuje hlavní způsoby jeho řešení, uvádí také prevenci stresu. Těžšíště DP však spočívá v komunikaci, proto se tomuto tématu diplomantka podrobněji věnuje v ostatních kapitolách DP. Zařazeno je i pojednání o osobnostních charakteristikách jedinců, které se promítají do komunikace a ovlivňují její průběh. Ocenit nutno také kapitolu o efektivní komunikaci. V teoretické části DP je užito citace velice rozmanité odborné, převážně nové literatury, odkazy citací jsou správné, autorka prokázala velmi dobrou orientaci v této oblasti.

K teoretické části mám pouze tyto drobné připomínky:

- na str. 8 je uvedeno: „*Hans Selye ve své práci navázal na myšlenku Waltera Cannon...*“; Jakou myšlenku měla autorka na mysli?
- na str. 11 nahoře diplomantka píše: „*Mnoho autorů stres dělí na vnější a vnitřní.*“ Skutečně se jedná o stres nebo spíše o stresory?

V praktické části DP pomocí dotazníkového šetření zkoumá autorka komunikační chyby u studentů Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni a u studentů Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni.

Struktura této výzkumné části je ukázkou toho, jak mají správně vypadat jednotlivé podkapitoly této empirické sondy (formulace cílů, výzkumné otázky, popis metodologie výzkumu apod.). Oceňuji také provedení předvýzkumu (na který často diplomanti zapomínají) a rozsah zkoumaných

vzorků studentů (2 x 100 osob). Nicméně k této části mám poněkud více připomínek, které by se mohly stát předmětem obhajoby:

- 1) formulace nulových hypotéz č. 1 a 2 nejsou metodologicky zcela správné, neboť „počet komunikačních chyb“ (uvedený v H1) není totéž co „způsob komunikace“ (uvedeno v H0). Jak by měla vypadat přesná formulace nulových hypotéz?
- 2) na str. 64 při výčtu statistických metod, které byly použity, chybí to nejdůležitější: výpočet aritmetického průměru výsledků u jednotlivých otázek
- 3) při statistickém ověřování platnosti zformulovaných hypotéz používá autorka správně F-test a podle jeho výsledku pak t-test (se shodným či rozdílným rozptylem). Jeho výpočet je ale poněkud zastaralý. Místo porovnávání vypočtených hodnot s kritickými hodnotami se nyní již využívá v analýze dat pouze výpočet hodnoty p-value, které jsou ale správně vypočteny a uvedeny v příloze DP č. 5. Proč těchto výpočtů autorka v textu nevyužila?
- 4) jak vysvětlit rozpor mezi statistickými výpočty (nebyly prokázány žádné stat.významné rozdíly mezi studenty FPE a LEP) a závěry ze str. 77, kde je uvedeno: „*Na základě výsledků bylo zjištěno, že studenti Fakulty pedagogické se komunikačních chyb při neverbální komunikaci dopouštějí více, nežli studenti Lékařské fakulty?*“
- 5) ústředním tématem DP je problematika efektivní komunikace, kterou může komplikovat přítomnost stresu u komunikujících osob, proto se autorka také krátce v 1. kapitole věnuje tomuto tématu. V oslovení probandů v dotazníku se také hovoří o minimalizaci stresu. Které otázky v zadávaném dotazníku podle autorky tuto oblast zkoumají?
- 6) v DP autorka málo zdůrazňuje, že zkoumání výskytu komunikačních chyb pomocí dotazníku je velice problematické. Jednak dotazník neobsahoval škálu lži, a tak nevíme, zda odpovídali studenti pravdivě. Ale i pokud předpokládáme, že odpovídali pravdivě (dotazování bylo anonymní), stále se jedná pouze o jejich vnímání charakteristik své vlastní komunikace, přičemž skutečnost (kterou bychom experimentálně zjistili např. skrytým pozorováním) může být zcela jiná.
- 7) nelze také patrně souhlasit se závěry, ze str. 92, cituji: „*Překvapivé zjištění bylo, že u mnoha položek z dotazníku vyplynula větší chybivost u studentů Fakulty pedagogické nežli u studentů Lékařské fakulty v Plzni*“. Tento závěr je opět v přímém rozporu s provedeným výzkumem, který prokázal, že rozdíly neexistují.
- 8) ve světle horších výsledků studentů FPE si v závěru DP autorka klade otázku: „*Otázkou je, proč studenti, kteří se připravují na povolání, které vyžaduje vysokou míru schopností v oblasti komunikace, vykazují horší výsledky?*“ Zároveň si ale sama odpovídá: „*Pokud přihlídneme ke skladbě předmětů u studentů FPE, kde převažuje složka humanitních věd, je možné soudit, že tito studenti mají širší teoretický základ v oblasti komunikace, a proto jsou k sobě kritičtější*“. Navíc bych ještě přidal otázku, zda právě nejsou budoucí učitelé v důsledku tohoto svého vzdělávání nejen v oblasti psychologie a pedagogiky, ale zároveň díky zážitkům ze své pedagogické praxe více vnímavější, citlivější k charakteristikám své vlastní komunikace než studenti medicíny? Studenti LEP se pravděpodobně dopouštějí stejných komunikačních chyb jako studenti FPE, jen si je nejsou schopni (a možná ani ochotni) uvědomit.

Přes výše uvedené připomínky považuji DP za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

velmi dobře

Datum: 18. srpna 2014

PhDr. V. Holeček, Ph.D., oponent DP

